

شیخ
امروز
مہینہ و
قرائت
قرآن
تجوید
کریم

محمد رضا سندھو

آموزش‌های

قرآنی

آشنایی با فنون قرائت و تجوید قرآن کریم

آشنایی با تحقیقات و پژوهش‌های قرآنی

آشنایی با مراکز قرآنی

در این شماره به آموزش احکام نون ساکنه و تنوین و مبحث ادغام می پردازیم:

● نون ساکنه ن نْ

مِنْ قَبْلِ = مَنْ يَعْمَلُ = مِنْ بَعْدِ

مِنْكُمْ = دُنْيَا = أَنْبِيَاءُ

● تعریف تنوین:

تنوین به شکل تون ساکنی است که در آخر کلمه تلفظ می شود، اما به شکل نون نوشته نمی شود، بلکه به صورت یکی از سه علامت زیر می باشد.

۱- نصب	ء	كِتَابًا - غَفُورًا - رَحِيمًا
۲- جَزْ	﴿ ٤٤ ﴾	كِتَابٍ - غَفُورٍ - رَحِيمٍ
۳- رَفَع	ه	كِتَابٌ - غَفُورٌ - رَحِيمٌ

در تلفظ تنوین صدای نون ساکنه شنیده می شود

كِتَابًا	می خوانیم	كِتَابِنِ
كِتَابٍ	← ﴿ ٤٤ ﴾ ←	كِتَابِنِ
كِتَابٌ	←	كِتَابِنِ

● احکام نون ساکنه و تنوین

هرگاه نون ساکنه یا تنوین قبل از حروف الفبا قرار گیرد دارای چهار حکم می باشد.

۱- ادغام ۲- اظهار

۳- اقلاب ۴- اخفاء

۱- ادغام

به این مثال ها توجه کنید

مَنْ يَعْمَلُ	می خوانیم	مِيَعْمَلُ
مِنْ مَاءٍ	←	مِيَمَاءٍ

به طوریکه ملاحظه می نمایید نون ساکنه در تلفظ حذف می شود و به جای آن حرف (ی) و

(م) مشدد تلفظ می شود. به این عمل ادغام می گویند.

قاعده: هرگاه نون ساکنه یا تنوین قبل از ۶ حرف یرملون (ی ر م ل و ن) قرار گیرد، ادغام صورت می گیرد، یعنی نون ساکنه و تنوین خوانده نمی شود و حرف یرملون مشدد تلفظ می شود.

ادغام می شود مَيَقُولُ مَنْ يَقُولُ

اکنون برای تمرین بیشتر به جدول توجه نمایید.

درست جدول زیر است

ادغام نون ساکنه در حرف ی	مَنْ يَقُولُ می خوانیم مَيَقُولُ
ادغام نون ساکنه در حرف ر	مِنْ رَبِّهِمْ — مِرَبِّهِمْ
ادغام نون ساکنه در حرف م	مِنْ مَالٍ — مِمَالٍ
ادغام نون ساکنه در حرف ل	يَكُنْ لَهُ — يَكُلُهُ
ادغام نون ساکنه در حرف و	مِنْ وَالٍ — مِوَالٍ
ادغام نون ساکنه در حرف ن	مِنْ نَعْمَةٍ — مَنَعْمَةٍ

تذکر: در چهار کلمه ادغام یرملون انجام نمی شود

دُنْيَا - بَيْنَانٌ - قَنُوانٌ - صَبُونان

در این کلمات حرف نون ساکنه تلفظ می شود

و ادغام نمی شود

همانطور که قبلاً بیان شد هرگاه نون ساکنه یا تنوین قبل از حروف یرملون قرار گیرد ادغام می شود. در صفحات قبل مثال هایی برای ادغام نون ساکنه در حروف یرملون بیان شد. اکنون مثال هایی برای ادغام تنوین در حروف یرملون می آوریم:

ادغام تنوین در حرف ی	كِتَابًا يَلْقَاهُ مِیْ خَوَانِمِ كِتَابِيْلْقِيْهِ
ادغام تنوین در حرف ر	عَفُورٍ رَّحِيْمٍ — عَفُورٍ رَّحِيْمٍ
ادغام تنوین در حرف م	صِرَاطٌ مُسْتَقِيْمٌ — صِرَاطٌ مُسْتَقِيْمٌ
ادغام تنوین در حرف ل	هُدًى لِّلْمُتَّقِيْنَ — هُدًى لِّلْمُتَّقِيْنَ
ادغام تنوین در حرف و	جَنَّاتٍ وَعُيُوْنٍ — جَنَّاتٍ وَعُيُوْنٍ
ادغام تنوین در حرف ن	يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ — يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ

ادغام نون ساکنه و تنوین در حروف یرملون به دو صورت انجام می‌شود:

۱- ادغام با غنه

۲- ادغام بدون غنه

غنه چیست؟ غنه صدایی است که از بینی (خیشووم) خارج می‌شود

صدای نون و میم همراه با غنه است

□ ادغام باغنه

ادغام نون ساکنه و تنوین در چهار حرف یمون (ی م و ن) همراه با غنه است.

مَنْ يَعْمَلُ

مِنْ مَاءٍ مِنْ وِلْدٍ عَنِ نَفْسِيْ

مقدار غنه: کشش صدای غنه برابر است با خم شدن دو انگشت به کف دست (پشت سر

هم) یا به عبارت دیگر میزان غنه برابر است با دو حرکت (هر حرکت برابر است با خم شدن

یک انگشت به کف دست).

□ ادغام بدون غنه:

ادغام نون ساکنه و تنوین در دو حرف (ل) و (ر) بدون غنه است

مِئْبِنٍ	يَكُنْ لَهُ	رِزْقًا لَكُمْ
مِنْ رَبِّي	مِنْ رِزْقٍ	عَفُورًا رَّحِيْمًا